

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ ЛіСПГ НУБіП України

_____ проф. П. І. Лакида

“ _____ ” _____ 2021 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри таксації лісу та
лісового менеджменту
протокол №17 від 04.06.2021 р.

Завідувач кафедри

_____ проф. А. М. Білоус

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Садово-паркове господарство»

Гарант ОП

_____ О. В. Піхало

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА У СПГ»**

Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство»

Освітня програма: «Садово-паркове господарство»

ННІ Лісового і садово-паркового господарства

Розробник: доц., к.с.-г.н. А.Г. Лашенко

Київ – 2021 р.

**1. Опис навчальної дисципліни
«Організація виробництва у СПГ»**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
	основний і скорочений термін навчання	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів	3,0	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	Залікове опитування	
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання		
	термін навчання	
	скорочений	основний
Рік підготовки	2	4
Семестр	6	8
Лекційні заняття	–	26
Практичні заняття	13	13
Лабораторні заняття	–	–
Самостійна робота	77	51
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	1 год 6 год	3 год 3 год

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Окремі сторони виробництва розглядаються в курсах спеціальних дисциплін. Організація як соціально-економічна наука вивчає технологію виробничих процесів системно, розглядає економіку підприємства на рівні виробництва. Поєднання технології з економікою, сприяє більш глибокому розумінню виробництва фіхівцями, підвищенню його практичної ефективності.

В умовах переходу до ринку у зв'язку зі збільшенням об'ємів виробництва, розширенням і укладенням виробничих зв'язків зростають вимоги до економічної підготовки спеціалістів садово-паркового господарства. Сучасний керівник виробництва повинен глибоко володіти питаннями управління, економіки, організації, планування, обліку та звітності.

Вивчення курсу "Організація виробництва у СПГ" спрямоване на набуття відповідних умінь і навиків.

Завдання вивчення дисципліни "Організація виробництва у СПГ" полягає у підготовці висококваліфікованих спеціалістів середньої ланки управління, які здатні в сучасних умовах ефективно вирішувати організаційні питання виробництва, виявляти його резерви і приймати управлінські рішення, які будуть сприяти поліпшенню роботи підприємств зеленого будівництва.

У результаті вивчення дисципліни "Організація виробництва у СПГ" студент повинен:

Знати:

- організаційні основи відновлення та комплексного використання виробничих ресурсів;
- шляхи підвищення ефективності виробництва;
- питання наукової організації та оплати праці, оперативного планування, фінансового забезпечення, основи аналізу виробничої діяльності, а також обліку та звітності.

Вміти:

- забезпечувати раціональне ведення виробництва, організувати роботи по відновленню, охороні та комплексному використанню виробничих ресурсів;
- застосовувати сучасні методи ведення СПГ;
- організувати працю, заробітну плату, підвищення кваліфікації робітників;
- планувати виробничу діяльність;
- організувати первинний облік і складати звітність, вести технічну документацію;
- аналізувати виробничу діяльність, виявляти резерви виробництва, організувати їх використання;
- приймати управлінські рішення і організувати їх належне виконання.

Дисципліна закладає базу знань у студентів для подальшого набуття фахових компетенцій (ФК 5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства. ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

«Організаційні основи виробництва в зеленому будівництві»

Тема 1. Теоретичні основи організації виробництва.

Предмет та завдання курсу. Сутність організації виробництва. Об'єктивна необхідність поліпшення організації виробництва в сучасних умовах. Метод вивчення курсу.

Тема 2. Підприємства системи зеленого будівництва.

Виробничий процес. Склад виробництва в зеленому будівництві. Форми організації виробництва. Типова організаційна структура профільних підприємств. Управління виробництвом за елементами.

Тема 3. Економіка праці та трудові відносини.

Основні напрями підвищення рівня організації праці та її ефективності: розподіл і кооперація праці, організація й обслуговування робочих місць, організація підбору персоналу та його розвиток, оптимізація режимів праці і відпочинку, раціоналізація трудових процесів, прийомів і методів праці, поліпшення умов праці, зміцнення дисципліни праці, підвищення творчої активності працівників.

Форми поділу праці. Продуктивність праці. Персонал підприємства зеленого будівництва.

Тема 4. Технічне нормування праці в зеленому будівництві.

Норми праці. Технічне нормування праці як один з факторів її вдосконалення. Виробничий процес і розподіл його на складові частини. Методи технічного нормування праці. Класифікація витрат робочого часу. Методи вивчення витрат робочого часу. Проектування раціонального балансу зміни. Розрахунок нормативів часу і норми виробітку. Організаційні та правові аспекти впровадження розроблених норм виробітку.

Змістовний модуль 2.

«Організація та оплата праці в зеленому будівництві»

Тема 5. Організація праці в зеленому будівництві.

Наукова організація праці та основні її напрями. Форми організації праці, їх зв'язок з технікою та технологією виробництва. Раціональне комплектування бригад. Правові основи організації праці: генеральна та галузева угода.

Тема 6. Трудові відносини на підприємствах зеленого будівництва.

Договірно-трудові відносини на підприємствах зеленого будівництва: колективний та трудовий договори (основні положення Колективного договору КО "Київзеленбуд"; Кодекс законів про працю України: Глава III ТРУДОВИЙ ДОГОВІР). Класична модель трудового найму за трудовими договорами.

Модель співпраці роботодавця за цивільно-правовим договором з фізичними особами (ФО). Модель співпраці роботодавця за господарським договором ЦПХ із фізичними-особами підприємцями (ФОП).

Тема 7. Організація оплати праці.

Сутність заробітної плати. Правові основи організації оплати праці: (Кодекс законів про працю України: Глава VII ОПЛАТА ПРАЦІ). Тарифна система, особливості тарифікації праці робітників на підприємствах зеленого будівництва. Форми і системи оплати праці робітників, умови їх доцільного застосування. Особливості оплати праці робітників на роботах із озеленення. Оплата праці по управлінню виробництвом. Сучасні тенденції організації і оплати праці.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1. Основний термін навчання:

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		лаб	п	с.р.	
<i>Змістовний модуль 1. Організаційні основи виробництва в зеленому будівництві</i>					
Тема 1. Теоретичні основи організації виробництва	4	2	–	–	2
Тема 2. Підприємства системи зеленого будівництва	6	2	–	–	4
Тема 3. Економіка праці та трудові відносини	5	–	–	–	5
Тема 4. Технічне нормування праці в зеленому будівництві	22	6	–	6	10
Разом за змістовним модулем 1	37	10	–	6	21
<i>Змістовний модуль 2. Організація та оплата праці в зеленому будівництві</i>					
Тема 4. Організація праці в зеленому будівництві	16	6	–	–	8
Тема 5. Трудові відносини на підприємствах зеленого будівництва	18	6	–	–	12
Тема 6. Організація оплати праці	19	4	–	7	8
Разом за змістовним модулем 2	53	16	–	7	30
Усього	90	26	–	13	51

4.2. Скорочений термін навчання:

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		лаб	п	с.р.	
<i>Змістовний модуль 1. Організаційні основи виробництва в зеленому будівництві</i>					
Тема 1. Теоретичні основи організації виробництва	4	–	–	–	4
Тема 2. Підприємства системи зеленого будівництва	6	–	–	–	6
Тема 3. Економіка праці та трудові відносини	7	–	–	–	7
Тема 4. Технічне нормування праці в зеленому будівництві	16	–	–	6	10
Разом за змістовним модулем 1	33	–	–	6	27
<i>Змістовний модуль 2. Організація та оплата праці в зеленому будівництві</i>					
Тема 4. Організація праці в зеленому будівництві	10	–	–	–	10
Тема 5. Трудові відносини на підприємствах зеленого будівництва	18	–	–	–	18
Тема 6. Організація оплати праці	29	–	–	7	22
Разом за змістовним модулем 2	57	–	–	7	50
Усього	90	–	–	13	51

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Нормування праці на ручних роботах у зеленому будівництві	3
2	Нормування праці на механізованих роботах у зеленому будівництві	3
3	Нарахування та розподіл заробітної плати у зеленому будівництві на різних видах робіт	4
4	Аналіз соціально-трудова відносини на базовому підприємстві зеленого будівництва	3
Разом		13

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1	Наукова організація праці
2	Підприємства різного відомчого підпорядкування у системі зеленого будівництва
3	Особливості організації праці у КО «Київзеленбуд»
4	Правові аспекти впровадження норм виробітку (часу) на озеленення
5	Тарифна система
6	Генеральна угода
7	Галузева угода
8	Ціноутворення та реалізація продукції на підприємствах зеленого будівництва
9	Соціально-трудова відносини на підприємствах зеленого будівництва
10	Елементи договірно-трудова відносин

Відповідальний за дисципліну

доц. А.Г. Лащенко

7. Індивідуальні завдання

Практичні роботи студенти виконують у бланках робочих зошитів на основі індивідуальних завдань. Приклади завдання:

<p>Кафедра лісового менеджменту ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ №1, Вар. 1 для виконання практичної роботи з дисципліни «Організація виробництва у СПГ» Студент ___ курсу ___ групи _____</p> <p>Вихідні дані</p> <p>1.1. механізовані роботи</p> <p>а) викошування трав проводиться тримером (тип газону – суцільний; рівнинні умови; висота травостою 3 см);</p> <p>б) зняття сухостійних, хворих і аварійних дерев в міських умовах (звалювання дерев бензиномоторною пилкою “Хуксварна” за допомогою автопідіймача з обрізуванням гілок та верхівок дерев і розкрязуванням колод пилками “Хуксварна” на сортименти (дрова) без наявності складних перешкод у зимовий період у межах однієї робочої зони; діаметр стовбура дерева 0,15 м; довжина сортиментів (дров) до 1 м; хвойні породи);</p> <p>в) зняття омели з дерев (зняття за допомогою автовишки при кількості кущів на дереві 100 шт.).</p> <p>1.2. ручні роботи</p> <p>а) сівба газонів вручну (рівнинні умови; газон площею 66 м²);</p> <p>б) прополовання газонів (газон першого року; рельєф території – відкос 5°);</p> <p>в) садіння кущів у ями (садіння кущів у ями діаметром 0,5 і глибиною 0,5 м неколючих порід);</p> <p>г) викопування і пакування садового матеріалу (саджанців) (тип ґрунту – легкий; порода – дуб першої школи 2 років).</p> <p>Завдання видав: _____ доц. Лашенко А.Г.</p>	<p>Кафедра лісового менеджменту ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ №1, Вар. 4 для виконання практичної роботи з дисципліни «Організація виробництва у СПГ» Студент ___ курсу ___ групи _____</p> <p>Вихідні дані</p> <p>1.1. механізовані роботи</p> <p>а) викошування трав проводиться тримером (тип газону – комбінований; рівнинні умови; висота травостою 4 см);</p> <p>б) зняття сухостійних, хворих і аварійних дерев в міських умовах (звалювання дерев бензиномоторною пилкою “Хуксварна” за допомогою автопідіймача з обрізуванням гілок та верхівок дерев і розкрязуванням колод пилками “Хуксварна” на сортименти (дрова) при наявності проводів та будівель у літній період у межах однієї робочої зони; діаметр стовбура дерева 0,17 м; довжина сортиментів (дров) до 1 м; твердолистяні породи);</p> <p>в) зняття омели з дерев (зняття за допомогою драбини при кількості кущів на дереві 10 шт.).</p> <p>1.2. ручні роботи</p> <p>а) сівба газонів вручну (рельєф – схил 5°; газон площею 66 м²);</p> <p>б) прополовання газонів (газон другого року; рельєф території – відкос 5°);</p> <p>в) садіння кущів у ями (садіння кущів у ями діаметром 0,7 і глибиною 0,5 м колючих порід);</p> <p>г) викопування і пакування садового матеріалу (саджанців) (тип ґрунту – важкий; порода – дуб другої школи 2 років).</p> <p>Завдання видав: _____ доц. Лашенко А.Г.</p>
---	--

Відповідальний за дисципліну

доц. А.Г. Лашенко

8. Методи навчання

В процесі вивчення дисципліни студентам пропонуються різні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійний, ділова гра.

На лабораторно-практичних роботах студенти як денної так і заочної форми навчання використовують нормативні документи, матеріали звітності підприємств галузі, статистичні дані, що характеризують комунальні підприємства по утриманню зелених насаджень.

9. Форми контролю

Вхідний контроль – на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередніх дисциплін – експрес-опитування.

Поточний контроль – захист лабораторних робіт, письмове експрес-опитування, усне опитування, контроль виконання самостійних завдань.

Модульний контроль – письмова контрольна робота.

Підсумковий контроль – підсумковий тест.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (залік)	Загальна кількість балів
ЗМ 1	ЗМ 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України» рейтинг студента з навчальної роботи з дисципліни «Організація виробництва у СПГ» згідно структури змістовних модулів визначається за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R_{ЗМ1} \cdot 1,5 + R_{ЗМ2} \cdot 1,5)}{3} + R_{ДР} - R_{ШТР}$$

де $R_{ЗМ1}$, $R_{ЗМ2}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

3 – кількість кредитів;

$R_{ДР}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$ додається до $R_{НР}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{НР}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

11. Методичне забезпечення

Норми часу (виробітку) на роботи з озеленення. Галузеві комунальні норми України. ГКН 02.08.018-2004.

ГЕНЕРАЛЬНА УГОДА про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019-2021 роки.

Галузева угода (2017-2021 рр.) між Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Об'єднанням організацій роботодавців "Всеукраїнська конфедерація роботодавців житлово-комунальної галузі України" та Центральним комітетом профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України.

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР між адміністрацією та трудовим колективом Київського комунального об'єднання зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень міста «Київзеленбуд» на 2016-2018 роки.

12.

Рекомендована література

Основна

1. Карлова О. А. Організація виробництва на підприємствах міського господарства: Навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2006. 385 с.

2. Сенько Є. І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства: навч. посібн. / Сенько Є. І. К.: Знання, 2012. 487с.

Додаткова

1. Курочкин А. С. Организация производства. К.: МАУП, 2001. 216 с.

2. Степанов И.Г. Организация производства: Учеб. пособие / НФИ КемГУ. Новокузнецк, 2003. 93 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Кодекс законів про працю України: закон України від 10.12.1971. № 322-VIII. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
2. Національний класифікатор України «Класифікатор професій ДК 003:2010», затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.07.2010 р. № 327.
3. Випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затверджений наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV.
5. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.95 р. № 108/95-ВР.
6. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.93 р. № 3356-XII.
7. Закони України, нормативні документи КМ України, міністерств і відомств України, органів місцевого самоврядування з питань економічних відносин (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws>).

**Веб-адреса електронного навчального курсу
«Організація виробництва у СПГ»:**
<http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2692>

Відповідальний за дисципліну

доц. А.Г. Лащенко

Перелік контрольних питань для самоперевірки з дисципліни «Організація виробництва у СПГ»

1. Чому вдосконалення організації виробництва є одним з найголовніших факторів розвитку економіки?
2. В чому полягає сутність організації виробництва?
3. Що є предметом курсу «Організація виробництва у СПГ»?
4. Яка роль курсу «Організація виробництва у СПГ» в підготовці спеціаліста відповідного профілю?
5. Охарактеризуйте якомога повніше напрям виробничої діяльності комунального підприємства УЗН.
6. Що означає термін структура виробництва? Наведіть структуру виробництва в комунальному підприємстві УЗН.
7. Перелічіть основні організаційні форми виробництва.
8. Наведіть організаційну структуру базового підприємства.
9. Викладіть типову організаційну структуру профільного підприємства.
10. Перелічіть основні ознаки підприємства.
11. Охарактеризуйте основні етапи підготовки управлінського рішення.
12. Які вимоги повинно задовольняти управлінське рішення?
13. Охарактеризуйте структуру управління підприємств зеленого будівництва.
14. Наведіть коротку характеристику колективного договору. В чому полягає його відміна від трудового договору?
15. Що таке продуктивність праці? Якими показниками вона характеризується?
16. Що таке наукова організація праці? Дайте визначення і перелічіть основні напрями.
17. Які Ви знаєте види норм праці? Дайте визначення.
18. Наведіть визначення поняття норми виробітку. Яка різниця між нормою виробітку і нормою часу?
19. Перелічіть основні форми організації праці робітників.
20. Наведіть характеристику методів технічного нормування праці.
21. Перелічіть методи вивчення затрат робочого часу і покажіть, в яких випадках вони застосовуються.
22. Наведіть типову класифікацію затрат робочого часу.
23. Охарактеризуйте принципи побудови раціонального балансу зміни.
24. Дайте визначення сутності заробітної плати.
25. Якими правовими актами регулюється заробітна плата?
26. Що таке тарифна система? Перелічіть і охарактеризуйте елементи тарифної системи.
27. Охарактеризуйте форми оплати праці, які застосовуються на підприємствах УЗН.
28. Які Ви знаєте системи оплати праці робітників?
29. Що таке тарифна ставка?
30. Як нараховується заробітна плата при прямій відрядній системі? Наведіть приклади.

31. Як розподіляється нарахована бригаді заробітна плата між робітниками?
32. Викладіть основні завдання господарського обліку.
33. Перелічіть види обліку, дайте їм коротку характеристику.
34. Охарактеризуйте основні аспекти документального оформлення різних етапів виробництва у КП УЗН.

Відповідальний за дисципліну

доц. А.Г. Лащенко